

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 1. Discurrit Christus, vt fons hortorum, de quo sponsa, salutis illos rigans fluentis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

caraz do hinc confirmationem. Inde diuertit Capharnaum, ad cuius ingressum solo verbo languentem Centurionis seruum salutem restituit incolumem: Filiam principis Syagoga mortuam ad vitam reuocauit. Ingressus ciuitatem hominem a nefario vexatum spiritu liberauit, signis adeo manifestis suam supra cunctas legiones inferni declarans potentiam, ut praesentes in admirationem raperet vehementissimam. Egreditur inde, domumque subintrat Simonis, ubi focus eius febris aestuabat ardentissimis, & rogantibus pro illa cunctis, apprehendens manum eius, adeo salutem in pedes erexit, ut exemplo Christo potuerit cunctis discipuli; ad mensam cibum potumque ministrando deservire. Quo diffamato miraculo, narrante Euan-

Marc. 1.33 **Erat omnis ciuitas congregata ad ianuam.** Et vero audierunt Christum ibidem moram aliquam trahere, confestim innumeros aegros, & vexatos a spiritibus immundis illic adduxerunt, ipse vero, ut manus suas salutaris fontes esse demonstraret, suas singulis manus imponebat, dicto citius sanabantur omnes, & a demonibus oppressi liberabantur. Demones tantam experti potentiam, cui nequibant obistere, corporibus existentes, exclamabant: Verè tu es filius Dei: Verumtamen illis Saluator silentium imposuit, nec ab aliis voluit illos audiri: hæc namque est

Epist. 37. ad Iulian. Lib. 6. de adorat. in sp. 46 (vt testantur Diuus Hieronymus & D. Cyrillus Alexandrinus) pena legitima mendacis, illum vera licet profertentem, non auscultare. In tanta multitudine salutis, dolendum esset nos illa priuatos ingemiscere. Sua ipsam gratia nobis Dominus libens communicabit, si illam intercedente cælorum regina Maria virgine postulemus, eandem salutantes: *Aue Maria.*

§. 1. Discurret Christus, vt fons hortorum, de quo sponsa, salutis illos rigans fluentis.

2 Li. 1. de Virgin. ad Marcella sororem suam. b L. 2. contra Cresc. c. 13. 14. Cant. 4. 15. **D**iuinam censuit esse verborum hyperbolem D. Ambrosius, quem secutes est Diu. Augustinus, b qua sponsa cælestis declarat & describit exercitia, modosque procedendi sponsi sui cælestis: *Fons hortorum, puteus aquarum viuentium, qua fluens impetu de Libano.* Non abnuo, quin communiter SS. Patres hæc verba dicta intelligant a sponso de sponsa: sed praefati duo Patres, illa dicta consent modo opposito: nobis autem hoc sufficere potest, cum

D. Bernardo sufficiat, cum ipse de seipso dicat: *Ab his duobus columbis Ambrosio & Augustino, D. Bernardus mibi crede, disticte auellor.* Sponsum igitur cælestem sponsa describit cælestis: *Fons hortorum, puteus aquarum viuentium, qua impetu fluens de Libano.* Libanus mons est altissimus, vnde Socrus, semper nivibus cooperitur: qua de causa (teste Diuo Augustino) Libanus appellatur, id in illis est candidus. Hinc emanat celeberrimus fluvius Jordanis, qui de duobus oritur fontibus ex partibus ipso desluentibus, nomen vni Ior, alteri vero Iordan, quibus in vnum coniunctis nomen conponitur: Iordanis: ita Plinius, a. & Iosephus, b. Hic ex monte deorsum defluit, & ad pedem profundum demergitur stagni, quod puteum appellatur; & aquatum viuentium esse perhibetur: eo quod illo aqua profuat in terras infertiores adeo viua, vt semper fluere videatur. Hac de causa eodem in loco plures coluntur homines, & mirabile visu est, qualiter fons ille cuncta præterflua viridaria: in hoc enim insilit, fecundat, illoque elaborat, & in aliud decurrit, vitide amœnumque reddit vt Maum & cetera: hoc aliud, vitam fructiferis mille tribuens arboreis, herbis non minus salutaribus, quam odoriferis, quo fructus germinat: ex cælestibus adeo, quales videre licet in eiusdem telluris exploratoribus, qui gratissimas vvas, ficus & mælogranata inde detulerunt in aperitum regionis illius fecunditatis argumentum. Verum certe dixerit, hæc omnia minimè creata fuisse, nisi vt nobis fontis huius simbolo, via a describeretur, cuius aquas multo feruentius, quam illas de cisterna Bethlehem, Dauid gustare desiderat.

Quinimo hæc ex ratione sponsum sponsa considerans, illum per has iactabat ipsa delinatum. Dilectum suum in montis cacumine pendit, in quo nos illum ostendit Euan-gelista Marcus: *Ascendit in montem.* (Nato quod d. Augustinus suspenderit Diu. Hieronymus & inter illos in amicum sibi Chromatium: montem hunc censes fuisse montem Oliueti: hic enim quem Christus prædicaturus ascendit situs erat (inquit D. Hieronymus) mons Thabor (ita sentit D. Bonauentura) vel mons alius altior in Galilea, non procul a ciuitate Capharnaum, sic opinantur terræ sanctæ descriptores. Br. cadus Adriacominus, b. qui testatur in eius fastigio petram esse, in qua Saluator sedit, quamque sibi in cathedram erexit, eaque de causa non minus æstimandam nec iplo quo que celo minus felicem.

Il. Christus
III. Quibus
IV. Christus
V. Christus
VI. Christus
VII. Christus
VIII. Christus
IX. Christus
X. Christus
XI. Christus
XII. Christus
XIII. Christus
XIV. Christus
XV. Christus
XVI. Christus
XVII. Christus
XVIII. Christus
XIX. Christus
XX. Christus
XXI. Christus
XXII. Christus
XXIII. Christus
XXIV. Christus
XXV. Christus
XXVI. Christus
XXVII. Christus
XXVIII. Christus
XXIX. Christus
XXX. Christus

In hoc monte dilectum sibi dilecta contem-
platur, qui licet non fuerit Libani, non illo ta-
men minus refulsit, non minus candidus, non
minus splendoribus cœlestibus illustris, ex tan-
ti Domini præsentia, qui candor est lucis æter-
næ, & sine macula speculum. Illum attende ut
fontem diuinum, qui riuos aquarum diuinæ sca-
turit sapientiæ perfectè quod per vatem promi-
serat illud implens: *Aperiam in supinis collibus
flumina.* Inde aquarum cœpit fluere riuus ines-
cabilium, cum hic os suum aperuerit, & eorum-
dem cœperit gurgites ebullire. Riuus hic de
duobus oritur fontibus, vno sapientiæ scilicet
diuinæ & increatæ, alio verò creatæ in anima
sua, quæ ipsam infinitis excedat Cherubinorum
sapientiæ, qui ex hoc nomen sortiuntur, quod
scientiâ plenè censeantur.

O quis hoc in monte fons scaturit, pleniori
gurgite, quàm ille paradisi: hic enim ad qua-
tuor solummodo regionis partes aquas diffun-
debat largissimas, hic autem ad omnes: hic na-
que Dominus residens os suum aperuit diui-
num, cœpique aquas effundere in ea nunquam
visas regione: beatitudinis enim erant aquæ
quas in mundo nullus hactenus intellexerat, il-
las dispersit pauperibus spiritu, mansuetis, lu-
gentibus, eluculentibus & sipientibus iustitiam
&c. Inde descendit, & descendente per decliua
montis flumine, ad pedes eius sistit impetum, &
quasi stagnum composuit, si namque in mon-
tis supercilio fons videbatur hic puteum esse di-
xerit: vide & propriè *Fons & puteus* appella-
tur.

O cœleste mysterium, quod nobis diuinus ex-
ponit Euangelista, dum ait: Christum de monte
descendisse, ad cuius substitit radice: hic vel-
ut in stagno copiosas doctrinæ ac salutis effu-
dit aquas: *Descendem de monte fletit in loco cam-
pestri.* Sicque se res habuit (inquit D. Ambrosi-
us, nec dissentit D. Augustinus): ut Christus in montis
vertice prædicaret Apostolis, vnde fuit ea con-
cio sublimior: ad radicem eius, turbis prædi-
cavit minus perfectis & eruditis, vnde nec ser-
mo profundior. Hic fons ille substitit, velut in
stagno ac puteo, hic doctrinæ cœlestis & salutis
fluenta effudit abundantius, quotquot enim ac-
cedebant infirmi, solo viuisco suo contactu sa-
nabantur omnes: Quocirca: *Omni turba querebat
eum tangere: quia virtus de illo exibat & sanabat
omnes.* En tibi fons, en puteus, ac non aquarum
stagnantibus, sed cuius erant aquæ viuæ, adeoque
copiosæ, ut per omnes defluerent hortos, omnes

que viuificarent: ut enim descendis, occurrat fe-
prolo, quem ab immunditia purificauit. Hinc
Capharnaum versus proficiscitur, ad cuius
introitum, domum Centurionis cœlestis aqua
verbi irrigauit, salutemque famulo iam spiritum
ageni restituit. Inde fons ad principis Synago-
gæ domum defluit in qua plantæ omnes emar-
cuerant, præ nimia tristitia, ex immatura mor-
ter, arboris pulcherrimæ filie nempe principis,
illique vitam reparando, domum totam velut
Aprilii tempore vernans pratum floribus resper-
sit exultationis. Ex hoc loco fons ad Synago-
gam cursum suum deflexit, hic pleno gurgite
doctrinæ effudit riuulos, hominem dæmonis e-
ripuit potestate, idque tam præclaris circum-
stantijs, ut hortus ille bonorum spe cœlestium
totus reuiuifceret. Tandem in domum diman-
at Petri, arborem hic offendit grandævam quæ fe-
bris ardore nimio æstuans exarscebat, locrum
scilicet eiusdem Apostoli febricitantem quæ a-
quæ vitæ respersâ in tantam conualuit salutem,
quantam nunquam se habuisse lætabatur. Nec
hic fons destitit, ac innumeris accurrentibus in-
firmis, illi manus imponebat salutiferas, & fon-
tis instar omnia profusè irrigans, nunc ad il-
lum, modò ad alium: *Singulis manus imponens sa-
nabat omnes.* Optimè dicere licet D. Petro ad
hujus fontis encomium: *Qui pertransiit benefa-
ciendo & sanando omnes.* In tanta salutis aquæ
rum vbertate, faxit Deus, ut ad animam ius-
tam vel vna depluat gutta, & si ex nobis
non sit defectus, integri profluent aquarum
torrentes, illos enim Ilias addidit Euan-
gelicus, eis qui se fruendis illis debite prepara-
rent: *Haurietis aquas in gaudio de fontibus Sal. Is. c. 12. i-
uatoris.* Huius igitur dauani fontis profuuium
attendamus.

§. 2. Socrus Simonis. Fuerit licet D. Petrum
exoratus, nostris tamen sacerdotibus, ob sa-
crificij, quod offerunt, puritatem, exoratos
esse non permittitur.

Egressus Iesus de Synagoga introiit in do-
mum Simonis: socrus autem Simonis teneba-
tur magnis febribus. Statim in huius hi-
storiz principio (monet D. Hieron.) mireris ab
Euangelista suppositum Diuum Petrum fuisse
conugatum: si namque socrum agnoscebat,
vtrique mulierem habebat: *Agnosco Petrum mari-
tum* (inquit Tertullianus) *per socrum: Quid hoc?*
Nonne *nocturne*